EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 27. 5. 2020
COM(2020) 440 final

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Upravený pracovný program Komisie na rok 2020

1. NOVÝ A PREMENLIVÝ KONTEXT

Európska komisia predložila 29. januára svoj pracovný program na rok 2020. Stanovila v ňom najvýznamnejšie iniciatívy na tento prvý rok svojho funkčného obdobia a uviedla do života šesť hlavných cieľov uvedených v politických usmerneniach predsedníčky von der Leyenovej, ako aj hlavné priority Európskeho parlamentu a priority uvedené v strategickom programe Európskej rady na roky 2019 – 2024.

Pracovný program Komisie bol prijatý skôr, ako v Európe prepukla kríza spojená s ochorením COVID-19. Začalo to izolovanými prípadmi, ktoré rýchlo prerástli do krízy verejného zdravia, hospodárskeho otrasu nebývalých rozmerov a pandémie celosvetových a tragických rozmerov. V priebehu niekoľkých týždňov **musela Európa čeliť bezprostrednej a mimoriadnej výzve**, ktorá sa v rôznej miere dotýka každej krajiny, regiónu a jedinca. Systémy zdravotnej starostlivosti boli extrémne preťažené a pracovníci v prvej línii boli nútení k hrdinským činom. Prijali sa nebývalé opatrenia s cieľom uzavrieť naše spoločnosti a hospodárstva a obmedziť šírenie vírusu. Tento šok pomohli stlmiť rýchle a komplexné opatrenia prijaté na úrovni EÚ.

Počas tohto obdobia sa Európska komisia vytrvalo zameriavala na **ochranu životov a živobytia**. Od poskytnutia všetkých zostávajúcich finančných prostriedkov z rozpočtu EÚ až po vytvorenie zásob zdravotníckeho vybavenia. Viac než kedykoľvek predtým využila flexibilitu rozpočtových pravidiel a pravidiel štátnej pomoci a navrhla vytvoriť nový nástroj EÚ na zmiernenie rizík nezamestnanosti a podporu pracovníkov pod názvom SURE. Komisia prijala rozhodnutia v otázkach, ako je bezcolný dovoz základných tovarov, a predložila návrhy týkajúce sa dopravy, obchodu, podpory partnerským krajinám a mnohých ďalších oblastí. Poskytla súbor usmernení o všetkom od riadenia hraníc po práva cestujúcich a predložila plán, ako zaistiť bezpečné a postupné rušenie opatrení na obmedzenie pohybu.

K dnešnému dňu **od začiatku krízy prijala Komisia 291 rozhodnutí a iných aktov**. Takmer žiadne z nich neboli plánované, ani uvedené v pracovnom programe Komisie na rok 2020. Prejavuje sa tak naliehavosť a dramatická povaha situácie, ako aj rýchlosť, ktorou sa Komisia musela preorientovať z plnenia dlhodobých cieľov na bezprostredné krízové riadenie.

Vďaka kolektívnemu úsiliu o zvrátenie trendu, ktoré vyvíjali v prvom rade občania, sa v celej Európe podarilo spomaliť a obmedziť šírenie vírusu. Akékoľvek zotavenie bude závisieť od toho, ako vírus zvládneme a dokážeme s ním v dohľadnej budúcnosti žiť. Ale bude si vyžadovať aj rýchlu, flexibilnú podporu a investície tam, kde sú najviac potrebné. Komisia dnes preto predkladá **plán obnovy Európy**[1], ktorého súčasťou je v medziach prepracovaného viacročného finančného rámca nový nástroj na obnovu hospodárstva.

Súčasťou dnešného balíka Komisie je aj jej upravený pracovný program na rok 2020. Spočíva na dvoch zásadách. Po prvé, **Komisia je odhodlaná splniť záväzky** uvedené v jej pracovnom programe. Po druhé, vzhľadom na povahu a rozsah tejto krízy a nutnosť zamerať sa na krízové riadenie treba **preskúmať načasovanie niektorých navrhovaných opatrení**. Príloha I k pracovnému programu na rok 2020 bola zodpovedajúcim spôsobom aktualizovaná.

[1] Správny čas pre Európu – náprava škôd a príprava budúcnosti pre ďalšie generácie, COM(2020) 456.

Obnova si bude zároveň vyžadovať dôsledné nasmerovanie politiky aj investície. Podrobnejší opis je v oznámení o pláne obnovy Európy. Tento návrh sa ďalej premietne do nových návrhov uvedených v **liste Komisie o zámere adresovanom Európskemu parlamentu a Rade** pri príležitosti prejavu predsedníčky von der Leyenovej o stave Únie v septembri. Návrhy budú súčasťou plnohodnotného pracovného programu Komisie na rok 2021, ktorý sa má prijať v októbri tohto roka.

2. PLNENIE PRACOVNÉHO PROGRAMU KOMISIE: RÔZNE NAČASOVANIE, VYŠŠIE AMBÍCIE

Priority stanovené v politických usmerneniach predsedníčky von der Leyenovej a pracovný program Komisie na rok 2020 sú vzhľadom na to, že Európa musí prekonať krízu, mimoriadne dôležité. Ešte naliehavejšie ako doteraz musíme urýchliť súbežnú zelenú a digitálnu transformáciu, vybudovať spravodlivejšiu Európu s hospodárstvom, ktoré slúži ľuďom, posilniť náš jednotný trh a strategickú autonómiu, zjednotiť sa na spoločných hodnotách, podporiť demokraciu a prevziať v plnej miere našu globálnu zodpovednosť geopolitického hráča. To sa stane hybnou silou obnovy Európy a **zvýšenia jej odolnosti, udržateľnosti a spravodlivosti**.

Preto je Komisia odhodlaná uskutočniť všetky veľké iniciatívy zamerané na šesť hlavných ambícií. Predpokladá sa, že viaceré iniciatívy budú meškať, keďže **sa treba poučiť z krízy a tieto ponaučenia zapracovať**, poskytnúť čas na riadne konzultácie a zabezpečiť dodržiavanie zásad lepšej právnej regulácie. To zároveň možní, aby sa návrhy dôkladne prediskutovali s príslušnými zainteresovanými stranami, aby ich spoluzákonodarcovia rýchlo prijali a aby ich vnútroštátne orgány riadne vykonávali – a to všetko v čase pretrvávajúcej krízy verejného zdravia.

Iniciatívy, ktoré sú nevyhnutné alebo podporujú okamžité oživenie, sa prijmú tak, ako sa pôvodne plánovalo v pracovnom programe Komisie. K tým patrí **stratégia pre inteligentnú integráciu odvetví**, **stratégia pre vlnu obnovy**, **stratégia pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu**, **akt o digitálnych službách**, **posilnenie záruky pre mladých ľudí** či **biela kniha o nástroji pre zahraničné subvencie**.

Čo najrýchlejšie sa prijme niekoľko naliehavých hlavných iniciatív, ktoré sa v dôsledku pandémie oneskorili, a to najmä **nový pakt o migrácii** či **aktualizovaný program v oblasti zručností pre Európu**. Na ostatné príde v priebehu roka alebo začiatkom budúceho roka, aby bol čas riadne ich pripraviť a odkonzultovať.

Pozícia jednotlivých iniciatív v upravených prílohách nemení povinnosti stanovené v poverovacích listoch, ktoré predsedníčka von der Leyenová zaslala každému členovi kolégia.

Komisia bude na iniciatívach, ktoré sa tento rok už začali, naďalej úzko spolupracovať s Európskym parlamentom a Radou. Komisia bude na navrhovaných alebo budúcich iniciatívach aj naďalej spolupracovať s regiónmi, mestami, sociálnymi partnermi, občianskou spoločnosťou a občanmi.

3. LEPŠIA PRÁVNA REGULÁCIA A STRATEGICKÝ VÝHĽAD

Kríza ukázala, aké je pre tvorcov politík dôležité prijímať informované rozhodnutia na základe spoľahlivých dôkazov a posúdenia všetkých dostupných možností a ich pravdepodobných vplyvov. V jadre našej tvorby politík preto musí byť aj naďalej lepšia tvorba práva. Komisia predloží neskôr tento rok **oznámenie o lepšej regulácii**.

V dôsledku krízy je teraz, keď má Európa naštartovať svoje hospodárstvo, ešte viac potrebné zmierniť nadbytočné regulačné zaťaženie. Preto Komisia v nadchádzajúcich týždňoch pripravuje **platformu pripravenosti na budúcnosť**, aby do zjednodušovania a modernizácie právnych predpisov EÚ zapojila zainteresované strany a všetky úrovne verejnej správy.

V prvej **výročnej správe o strategickom výhľade** sa zohľadní vplyv krízy verejného zdravia na hlavné trendy a odozvu politík. V súlade s plánom obnovy Európy sa upriami osobitná pozornosť na to, aby si EÚ a jej členské štáty vybudovali odolnosť voči súčasným a budúcim systémovým otrasom podobným kríze spojenej s pandémiou COVID-19.

Na kvalitu našich návrhov majú zásadný vplyv aj názory občanov, podnikov a zainteresovaných strán. Vzhľadom na krízu sa však ľuďom skomplikovali možnosti, aby vyjadrili svoj názor. Komisia preto rozšíri **verejné konzultácie a možnosti poskytnúť spätnú väzbu** na iniciatívy, ktoré sa majú predložiť v roku 2020 alebo začiatkom budúceho roka. Konzultačné obdobie sa podľa možnosti predĺži až o ďalších 6 týždňov. Pokiaľ to nebude riadne odôvodnené, v prípade iniciatív, ktoré boli presunuté na neskôr, sa verejné konzultácie v tejto fáze nezačnú.

4. ZÁVER

Upravený pracovný program Komisie na rok 2020 je dôkazom, že Európa je odhodlaná splniť svoje záväzky, a zároveň sa z tejto krízy kolektívne poučiť.

Okrem toho Európa v dnešných návrhoch plánu obnovy Európy, ako aj v iniciatívach, ktoré budú navrhnuté neskôr tento rok v liste o zámere a v pracovnom programe Komisie na rok 2021, ukazuje, že je pripravená vytýčiť cestu k lepšej budúcnosti.

Komisia sa zaväzuje plnohodnotne spolupracovať na uskutočňovaní svojho pracovného programu s Európskym parlamentom aj Radou. Komisia sa pritom zameria na to, aby sa doň premietli názory občanov a aby v praxi viedol k hmatateľným výsledkom, ktoré nám prinesú odolnejšiu, udržateľnejšiu a spravodlivejšiu Európu.